

POKROK ZAPADU.

Tiskárna: 1211 1/2 ulice 1894
Telefon 6. 1008.

Vychází každou středu.

Vydává Tiskárské Družstvo.

Hlavní redaktor: JAN ROŠICKÝ

Šrotaje jednotlivě:

POKROK ZÁPADU
Omaha, Neb.

PŘEDPLATNÉ

Pro Spojené Státy a Kanadu obnáší \$2.00 ročně. Spolu s Křesťanskou Američkou \$3.00. Každý celoroční předplatitel v době prvních je odepsán za první.

DO ČECH

předplatí se na rok \$1.00. Spolu s Křesťanskou Američkou \$1.50.

ZÁKLADY PENĚZ

jeu nejhoršího, když se koupí na počtu nah na expresu Money Order a tře nám se ale. To v registrovaném dopise, ačkoliv českou bankovní jest záležitost. Mlad jato je záležitost na počtu not, se kterou, v páte strážní, kdykoli a kdykoli peníze obdržeti má. Na místě drobných přijímáme též 1/2 a 3/4 centové kofie. Všechny záležitosti jsou zaslány pod jednodušou adresu pouze takto: Pokrok západu, Omaha, Neb. — Více než na adresu potřebo.

OHŮBĚNY

Drobná a různá ohňáky vřelostem pouze on, když peníze k jednotlivé přiloženy jsou. Za drobné ohňáky obyčejně velkosti, neposkytují pale, dříve 75 centů za úřad. Ze ržna ohňáky, blahopřání, smrti a jiné, dříve \$1.00 za tři pale za každé vřelostní. Noční kofie proto přiložte objednávce tolik peněz, jak velkou ohňáku máte přejte. Čeny ohňáky na delší dobu oznámí se neobtěžně na požádání. Adresujte jednotlivě: Pokrok Západu, Omaha, Neb.

Omaha, dne 22 února '93

V KANSASU SE ODEHRÁVÁ TRAGIKOMEDIE, za kterou lid bude musit draho platit.

JESTLI LILI havajská jest pravou lilí, nepozbyla by krásy přesazením do půdy americké.

JISTÝ REDAKTOR V ILLINOIS odkázal ve své závěti ženě — srdce své. Ubožák, snad více mu nezbylo.

GUVERNER KANSASKÝ uznal, že šerif je mocnější než guvernér, když je šerif v právu a guvernér v nepravu.

ČLOVĚKU URČENO JESTI ŽITI PRŮ celých 70 let průměrně. To ale neplatí o těch, již jednou lékařům do rukou se dostali.

TEXAS JE NEJDEMOKRATIČTĚJŠÍM ze všech států a přece se ve Svobodě dočítáme, že tamější státní sněm je nakloněn prohibici.

HEJSA! Jak plesá srdce každého amerického misionáře! Ještě nejsou všichni pohaní Indiánští pokřesťeni a již se otevírá tak bohatá zeň v Havajsku!

JAK PAK, TENTO, KDYŽ MÁME zákon karanténny proti choleře, aby doň vzat byl také nějaký člunek proti krinolínám? Jestli ta nákaza přijde, bude dojísta také z Evropy!

ČTYŘI STA RUSKÝCH ISRAELITŮ založilo v létě osadu v Connecticutu a nyní prý tam trpí hladem. Kdo to také jakživ viděl, aby rašit israelitě farmářili? V tom není pšoures!

NĚKTERÉ NEW-YORSKÉ FIRMY výstavu chicagskou neobešlou a to jen z trucu. Jest-li se ale "světová" povede budou to pak v první radě firmy, jež nevystavily, které budou mítí dopal.

DVĚ KRIVDY NETVOŘÍ JEDNO PRAVO. V Kansasu napřed menšina populistická přiosobila si právo většiny a pak guvernér přiosobil si právo udržování pokoje pomocí milicie bez vědomí šerifa. Jen tak dál! Jsme na cestě k revoluci!

KRINOLINA SE BLÍŽÍ A NIC NA SVĚTĚ prý tomu nezabrání, aby octla se opět v módě. Jistý ferina radí, aby každý mladík pořídil si silný magnet, pak prý mu děvčátka v krinolínách jistě neodolají. Na tenhle nápad měl by si vzít patent.

MEZI TÍM co Slavie dává čtenářům lecke o textu: "Vítězi náleží kofie" a jak ji dosáhnouti, ustanovuje prezident Harrison demokrata Jacksona za členu vrchního soudu a Cleveland republikána Greshama za sekretáře zahraničních záležitostí.

AMERICKÝ VÝBOR PANAMSKÉ SPOLEČNOSTI obdržel šest milionů franků a při tom tu má výhodu, že jej za to nikdo neváží do lapáku; neboť za tak "obtěžnou" práci, jakou konal tento americký odnoš panamského hodu v Americe, nikde méně se neplatí.

"Čím kdo lepším jest, tím méněji poctěním mívá, že druzí nevělechní jsou," praví Cicero. Zlatých těch slov šťastji připomenouti neškodilo by nám novinářům, když vedeme nějakou tu "slušnou" kritiku, zapomenavše v jejížnosti své, že nikoliv pro sebe, ale pro jiné píšeme.

V SIOUX CITY, IA., ŽALOVALA Mladice jistá paní společnost Illinois Central dráhy, poněvadž manžel její, brzdář byl na trati téže dráhy zabít a soud přikázal jí \$15,000 náhrady. Toť poškodná již náplast na bol srdce vdoviny, která plným právem říci může, že "drahého měla mužičku".

ŽELEZNIČNÍ BARONI "KROUŽKU" Readingského a Drexelové odbývali prý minule kdes tajnou schůzi, aby všeliká nedorozumění mezi nimi stávkou vyrovnali — to nejspíše jen proto, aby obecenstvo při tom "narovnali". Takoveto schůzky pánů obyčejně hlubšího bývají významu, ještě štěstí, že jaro se již blíží a my můžeme být plni touhy!

PŘÍSTĚHOVALCI SI MOHOU GRATULOVAT. Budem mít nyní v kabinetu Clevelandově přítelkka, "našeho" J. Sterlinga Mortona z Nebrasky, který má přistěhovalce rád jako valach bříbě. O co jest větším nepřitelem přistěhovalců, o tolik je zase větším přítelem monopolů, — byl sám po léta zástupcem B. & M. dráhy a jeho dva synové jsou její úředníci, — a tak se to vyrovná.

V CHICAGU SE KONEČNĚ ZMOHLI na divadlo, kde se netančí, není báru a nekouří se a to, pravíme výslovně v "české Plzni". Jest to nové divadlo "Thalia", na 18. a Allport ul., jež minulé neděle slavnostním představením českého kousku, z českého života "Naši furianti", zasvěceno bylo svému účelu. V tomhle Chicagu již si vedou furiantsky a my věru jen z gruntu srdce jim toho přejeme. Takového divadla již dávno mítí měli — a mohli.

MADÁRI HODLALI PORÁDATI ROKU 1895 jubilejní výstavu uherskou na oslavu tisíciletí státu uherského a odložili ji na rok 1896. Maďari chtí se opícti po Čechách, ale nejde to! V Čechách nemohli se již mnozí páni dočkat, až tam na té jubilejní bude "český den", aby se s pány Maďary mohli zase jednou bratříčkovat a Maďari se již nafukovali, že mají státního příspěvku jeden milion zlatých do garančního fondu. A při tom zatím zůstalo.

TENHLE EDW. ROSEWATER musí ležet našemu Příteli, totiž "Příteli Lidu", velice v žaludku. Má jej neustále "na mušce" a jelikož nemůže mu právem nic vytýkati, do pouští se co chvilky všelikých blbostí, jen aby něco proti tomu Rosewaterovi řekl. Tak ku příkladu v minulém čísle blábolil, že prý guvernér Crouse a Edw. Rosewater jsou kompromitováni úpadkem Capitol banku v Lincolnu. To není takové, když si "Příteli Lidu" dáva také vysvětlění, že posud "čučá palce".

NA SVĚTOVÉ VÝSTAVĚ VE PHILADELPHII byl rovněž nedělní klid zaveden, jakým oblažiti chtí nyní "světovou" v Chicagu. Vzdor tomu ale as 2,000 privilegovaným osobám, a sice přátelům generálního ředitele a jiných "vynikajících" úředníků výstavy byl v neděli na výstavisti přístup dovolen, kdežto ostatní obecenstvo bylo úplně vyloučeno. Pochybujeme, že by si Chicago dalo něco podobného libit, to dovedlo obejít již jiná ustanovení a vyzraje po případě i na ten nedělní klid na výstavisti nějakým způsobem.

ZAS JEDNOU JE-T PO MASOPUSTĚ A šest národa našeho zachráněna. Po celé té české Americe uspořádali jsme opět celou spoustu "velkolepých" plesů maskarňích, "skvělých" plesů "kytličkových" a jiných, a pořádatelé výborové směle odpovídali mohou na dobytých varšinech. Počítáme, že pouze nové mašličky a odznaky výborů stály — a to počítáme hodně nížko — celkem \$100, — kolik českých dětí ve staré vlasti za ty peníze zachráněno býti mohlo Ústřední Matiči před germanizací!

DIVIDÁME SE CESTOU SOUKROMOU a roditě paně Ludvíkova, a Jiřina, odkud společnost jeho dne 15. ledna t. r. po zdlavilém období do Roudnice odcestovala, že asi za měsíc odobře se do Ameriky. Výkony herceckého ensemblu jak sděluje se nám, podávaly svědectví o pilném studiu a snaze jejich, z nichž zejména uvéstí sluší pp. Ludvíka, Fuemana, Štípka, Nováka, Lečinského a sl. Křikavovu, Paalovu a Junkovu. Dle této zprávy společnost Ludvíkova teprve v těchto dnech asi na cestu se připravuje a muselo by se přihoditi něco zcela zvláštního, aby energií Ludvík od plánu svého upustil a jest-li sta a sta krajanů na východě těší se na umělec ze staré vlasti, těšíme se na ně i my na západě a snad dovedeme se i k slušnému jich přijetí připravit!

MILENÝ NÁŠ KOLEGA P. F. K. TŮMA, redaktor "Volnosti" v Clevelandu, který po dlouhých 33 roků a několik dnů vedl život přesně mládenecký, konečně rozpomenul se, že není dobře člověku býti samotnému (nepochybně, že ve svých starých letech viděl strašidla) znechutit si ten tichý, klidný mládenecký život a rozhodl se změnit ho za ráj manželzský. Dne 14. února spojen byl sladkým jhem manželzským se sl. Pavlinkou Vopaleckých v Clevelandu. Zaujme jeho náklonnost k vykutáleným žertům, doufáme, že milostná ženuška vstěpi mu dobře v paměť, že jho manželzské, třeba bylo sladkým, není žádný žert. Skládáme novomanželům naši nejkolegiálnější gratulaci a doufáme, že nám včera přiležitosti podobné ani jeden, ani druhý z nich, neposkytne!

MIN OŠLEM POČALI JSME PŘINÁŠETI velmi zajímavé pojednání, z pera jednoho vynikajícího našince v Praze, pojednávající o českém národě, o jeho politickém a kulturním snažení, o jeho oprávněnosti na svobodu. Článek tento odporučovati bylo by zbytečno, napsal mluvím sám za sebe! Článek ten jest časový; dnes, kdy snaha celého národa a jeho vůdcův spěje k tomu, aby se domohl svého státního práva, své samostatnosti, aby setřásl se sebe jehlnou to jho otroctvé po dlouhá staletí národ tisícletí a posledních několik desetiletí vždy více a více se sůžijící. Ten článek nesmí býti nepovšimnut! Český národ jest národ trpělivý — ale struna trpělivosti napne-li se přes maximální stupeň, raskne! Naši vůdcové na říšské radě bojují boj dlouhý, boj těžký, ale bojují jej přec, vždyť jedná se o blaho národa, o jeho po otcích zděděné výsady! Článek zmíněný přináší stručný a jasný přehled o české minulosti i přítomnosti, o snahách českého lidu a proto nechť žádný vlastenec neopomene z tohoto pramene čerstvé a čisté vody se napájetí.

CHICAGSKÉ LISTY PÍŠÍ: "Ostatně o té velké práci Nár. Výboru může dosud stávatí pochybnost, neb příliš mnoho jí doposud vidět nebylo. "Chicagské Listy" až dosud podporovaly snahu Výboru, poněvadž doufaly, že přece nějaký prospěch nám mohou přinéstí. Věřme to doposud, ač neuznáváme za potřebné, bychom členům Nár. výboru pochlebivaly, že vykonali velké dílo, které vykonáno není. Věřme, že něco dobrého již Národní výbor vykonal a mohl by vykonat ještě více, kdyby dostatečně podpory hmotné se mu dostalo, avšak přechvalovati jeho činnost nebudeme". Co práce Nár. výbor a nanejvýš výbor vykonal, to ví jen on sám a nehonost se tím a nepřejí si, aniž očekává jaké pochlebování, neb přechvalování. Co však dojísta má právo očekávati, zejména od čtenářů slušných, jest, porobouzení obecenstva, tak aby toto poskytovalo té dostatečné podpory, aby mohl vykonat více, a ve posmělné úštěpky a úškabky, jimiž se obětavost obecenstva obíjí a výdatná činnost nemožnou činí.

Nový spěl on okrádání pojištěných vymyslely si pojišťující společnosti a závidí jej všude. Nasrývají to co - insurance, totiž sou - pojištění. Způsob tento spočívá v tom, že společnosti mají ve svých pojištěných člunek, kterým vyžaduje se od pojištěného, aby majetek svůj pojištil nejméně v 80 procentech plné ceny a jen v tom případě platí plnou ztrátu, kdežto jinak, v případě že je pojištěný menší, platí jen takovou část ztráty, jakou má pojištěná částka k oněm 80 procentům. K vůli lepšímu porozumění požíváme následující vysvětlení: Kdo pojištil si chce na majetek jenž má cenu \$1000, od toho požadováno jest, aby vzal si pojištěný prý nejméněm na \$800, totiž \$80 na každé sto, (80 procent), jestli chce dostat plnou náhradu v pádu škody. Kdo by v té výši pojištěn byl, obdržel v případě ohně plnou náhradu ztráty. Jinak je ale s tím, kdo se neváží pojištil na plný obnos 80 procent. Řekneme, že kdo má za \$1000 majetek, vzal by si pojištěn na týž pouze \$500; v páde škody, třeba i kdyby celý zničen byl, neobdržel plných 500, nýbrž jen pět osmin, tedy \$312.50, totiž takovou částku, v jaké stoji poměrně částka pojištěná ku 80 procentům plné ceny. Každý musí tu viděti zlodějství společnosti na první pohled: Na \$500 platí, ale jen na \$312.50 je pojištěn. Každému ovšem jest patčno, proč to společnosti činí. Každý, kdo nehodlá se dopustit paličství, pojištuje svůj majetek jen částečně, a úplně vyhoření, úplná ztráta, obzvláště ve větších městech, kde jsou dobře zřízené sbory hasičské, jest poměrně řídkou. Společnosti chtějí tím donutiti každého k vysokému pojištění. Nejpěknější při tou ovšem jest, že se opatření toto nalézá v pojistce, aniž by si toho pojištěný povšimnul a teprve když ztrátu utrpěl, uzná jak byl přískřípnut. Nevíme, jestli kde tento švindl byl soudně zkoušen, ale máme za to, že před zákonem neobstojí. A jestli ano, tedy by měly ihned býti přijaty zákony, kteréž by jej zapověděly.

Čl. 1.) Vláda havajských ostrovů tímto postupuje, ode dne výměny schválení této smlouvy, úplně a bez výminky Spojeným Státům pro vždy všechna práva svrchovanosti jakékoliv nad havajskými ostrovy a jich příslušenstvím, vzdávajíc se v zájmu Spoj. Států svého svrchovaného práva co neodvislý národ, jehož nyní ostrovy požívají; a od nynějška zmíněné havajské ostrovy a každý ostrov k nim náležející, i všechny jich části, stávají se nerozdílnou částí území Spojených Států.

Čl. 2.) Vláda havajských ostrovů též postupuje a přenáší Spojeným Státům úplně právo a majetnictví všech obecných, vládních neb korunních statků, obecných budov a staveb, přístavů, přístavišť, pevností, vojenských neb námořní výpravy a všech jiných obecných majetků jakéhokoliv druhu, náležející vláde havajských ostrovů, se všemi příslušenstvími právy. Nynější zákony Spoj. Států vztahující se k obecným pozemkům, nemají platiti pro pozemky na ostrovech havajských, nýbrž kongres Spoj. Států přijme zákony zvláštní k jich správě; vyhrázeno však, že všechny příjmy neb výtěžek z týchž, vyjma takových částí, jež byly použity neb zaujaty pro civilní, vojenské neb námořské potřeby Spojených Států, aneb určeny pro potřeby místní správy, budou vynakládány výhradně v zájmu obyvatelstva havajských ostrovů, pro vzdělávací a jiné účely.

Čl. 3.) Pokud kongres jinak neustanoví, setrvávají v platnosti nynější vláda a zákony na havajských ostrovech, podrobeny jsouc svrchovanému moči Spoj. Států. President na radu a se svolením senátu, ustanoví jednoho nebo více komisářů, který bude přebývat na ostrovech zmíněných a bude mít právo dáti veto na jakékoliv usnesení zmíněné vlády a usnesení jiná neschválená požívají moči a působnosti, leda by schválen presidentem, došlo. Kongres bude povinen

Připojení Havajská.

Minuto středu poslal president Harrison kongresu smlouvu se zastupci Havajská a přivtělení k Spojeným Státům a zároveň i své poselství o předmětu tomto a postoupila tudíž tato záležitost ze stavu ústředního do stavu skutečnosti. Stojíme nyní již přímo vatře otázce, má-li Havajská státí se částí Spojených Států aneť ne.

Smlouva, která uzavřena byla

Spojené Státy americké a prozatím vláda ostrovů havajských, vzhledem ku přirozené závislosti ostrovů na Spojených Státech, jejich zeměpisné blízkosti, účasti kterou měli občané Spojených Států v šíření semene křesťanské vzdělanosti, v dlouhé době výhradních, vespolných obchodních styků a převaze nabyté tak Spojenými Státy v plodinách, průmyslu a obchodu jmenovaných ostrovů, a zvláště vzhledem ku přání projevenému zmíněnou vládou havajských ostrovů, aby byly připojeny ku Spoj. Státům co nerozlučná jejich část, pod jejich svrchovaností, tak aby docíleny byly a zajištěny bezpečnost a blahobyt ostrovů těch, obě vysoce postavené smlouvaly se strany usnesly se docílití smlouvou účele důležitějšího pro jejich vespolný a trvalý prospěch. Proto obě vysoce postavené strany daly plnou moc a právo svým dotčeným zástupcům, totiž: President Spojených Států amerických Johnu W. Fosterovi, sekretáři zahraničím Spoj. Států a ostatní výkonná poradní rada prozatímne vlády havajských ostrovů Lorrin Thurstonovi, W. R. Castleovi, W. C. Wilderovi, Ch. L. Carterovi a Josefu Mardenovi A tito zástupci, po výměně vespolně svých pověření patřičným způsobem shodli se na následujících čluncích:

Čl. 1.) Vláda havajských ostrovů tímto postupuje, ode dne výměny schválení této smlouvy, úplně a bez výminky Spojeným Státům pro vždy všechna práva svrchovanosti jakékoliv nad havajskými ostrovy a jich příslušenstvím, vzdávajíc se v zájmu Spoj. Států svého svrchovaného práva co neodvislý národ, jehož nyní ostrovy požívají; a od nynějška zmíněné havajské ostrovy a každý ostrov k nim náležející, i všechny jich části, stávají se nerozdílnou částí území Spojených Států.

Čl. odběratelům "Hospodáře".

Přítím (15. číslem) končí druhý ročník "Hospodáře", kdy zároveň končí předplatné velké množství odběratelů, totiž těch, kteří mají na adrese kvitováno "1-3". Jelikož zachováváme při Hospodáři pravidlo, zasílají pouze na předplacení, prosíme čl. odběratele, jimž předplatné dochází, aby neotáleli a své předplatné laskavě obnovili, aby jim list zastaven nebyl. Kdyby se později přihlásili, až by jim bylo zastaveno, mohlo by se státi, že bychom jim scházějící čísla nemohli více poslat. Zároveň vyzýváme k vám snažnou žádost, o podání nám pomocné ruky ku rozšíření Hospodáře. Naši snahou a naším přáním jest, přivésti Hospodáře na ten stupeň, aby se vyrovnal všem časopisům cizojazyčným. To jest možno pouze jen při rozšíření jim přibližněm a to nabýti můžeme pouze jen pomocí přátel našich, kteří uznávají potřebu, ba naprostou nutnost časopisu hospodářského, kteří uznávají, že musili bychom se hanbit, kdymychem neměli časopisu takového, ač českých rolníků v Americe přes 75,000, neboť bylo by to vysvěděním smutným o tom, jak daleko jsme posud za jinými. Proto doufáme, že každý zasílaje své vlastní předplatné, připojí zároveň předplatné za několik jiných, jež nám získá, začež již předem díky vzdáváme. Vyd. "Hospodáře".